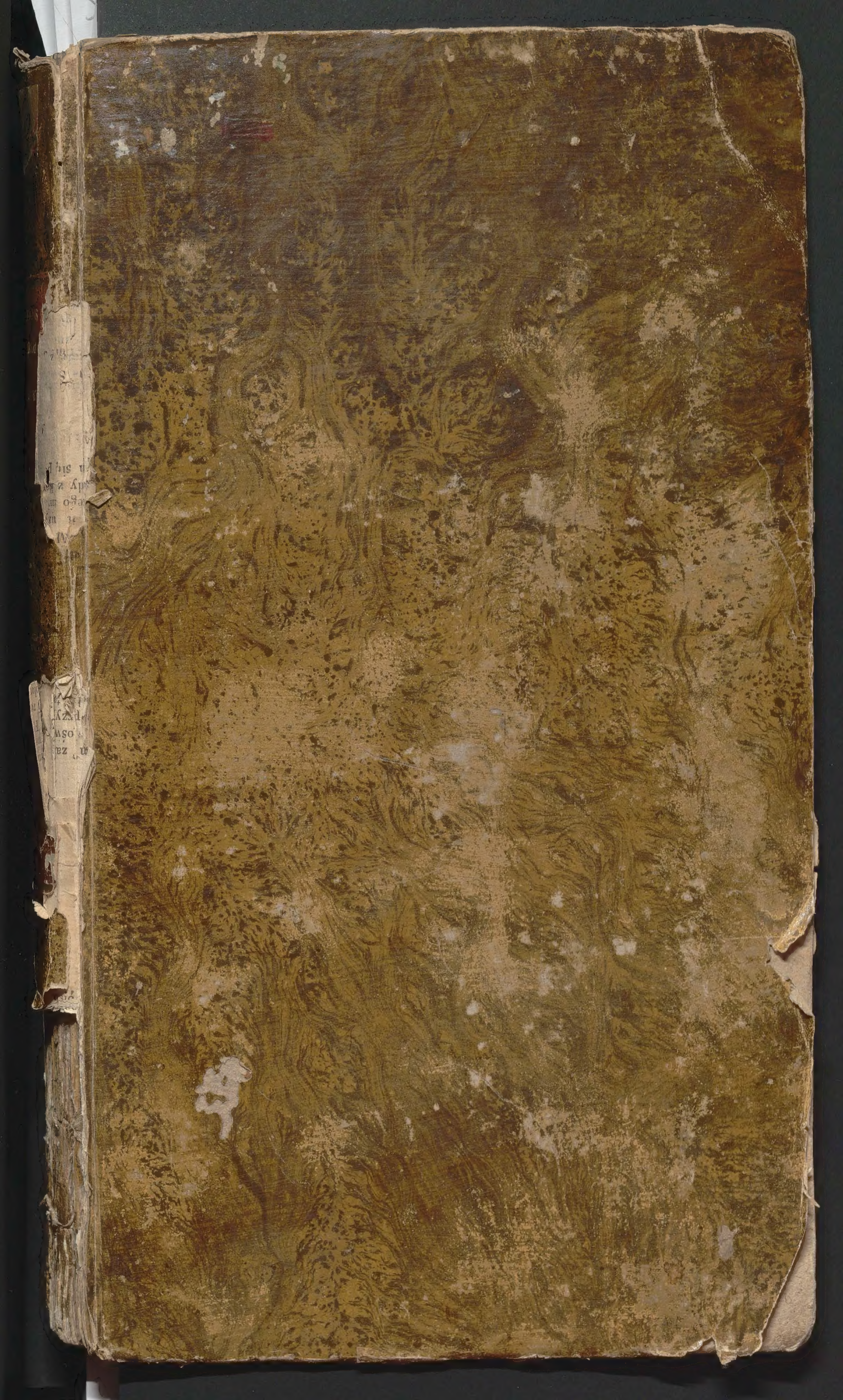
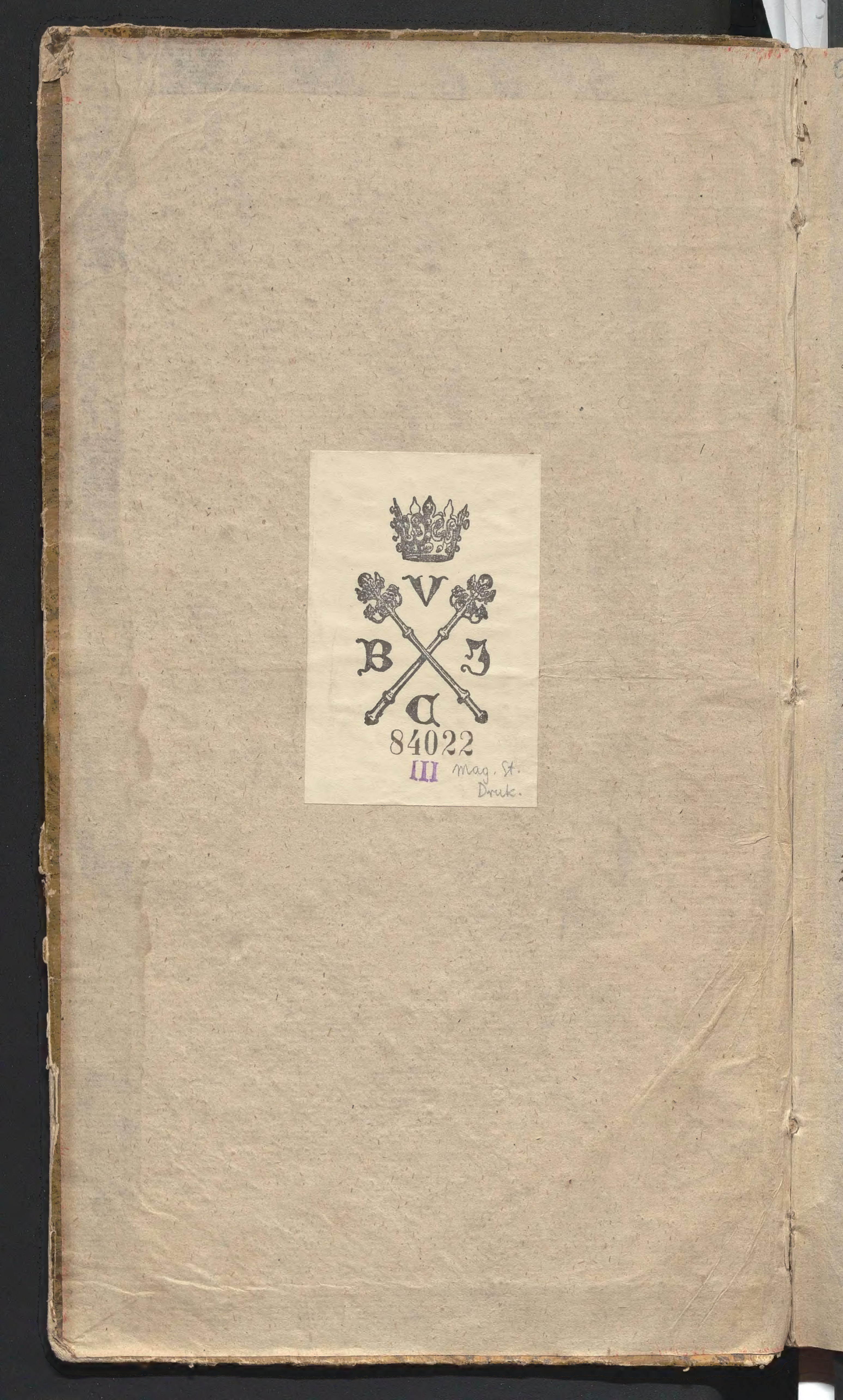

Spis materyi w tey książce znayduiących się

DEKLARACYA PORTY.

Porta rozkazała ſwemu pierwſzemu Dragomanowi komunikować naſtępuiącą Deklaracyą Miniſtrom zagranicznym przy Jey Dworze zoſtaiącym.

WYSOKA Porta żyiąc w Pokoiu y przyiaźni z Rzeplitą Polſką, y pragnąc zoſtawać w niey na zawſze, z wielkim nieukontentowaniem ſwoim dowiedziała ſię, że gdy Rzeplita prawnie na Seym zgromadzona zatrudnia ſię poprawą uſtaw ſwoich, Dwor Peterzburſki śmie uwłaczać iey ſamowładności i przeſzkadza w czynieniu odmian, które ona ſądzi zapotrzebne ſwemu Rządowi pod pozorem Gwarancyi narzuconey przemocą w Roku 1775. a ten cel maiącey, aby zaprządc na zawſze Polaków w iarzmo niewoli, y uciſkać ich, iako Poddanych y Hołdowników Moſkiewſkich, nie zoſtawuiąc Im naymnieyſzego cienia wolności.

Rzecz nieſłychana y bez przykładu między Narodami, aby ieden mógł przeſzkadzać drugiemu Sąſiadowi ſwoiemu w układzie tych obrad, które on ſądzi za przyzwoite do polepſzenia lub odmiany ſwego ſyſtema Rządu. I to to ieſt naywiękſzym dla całego Swiata dowodem, że ambicya Moſkwy zmierza do rozciągnienia wſzędzie ſwego Panowania y przemo-

LA DECLARATION DE LA PORTE.

La Porte a fait remettre par ſon premier Dragoman la Declaration ſuivante aux Miniſtres des Puiſsances Etrangeres qui reſident aupres d'Elle.

LA ſublime Porte vivant en Paix & en Amitié, avec la Republique de Pologne, & deſiderant la cultiver ſans interuption, a appris avec le plus grand déplaiſir, que pandant que la République legalment aſſemblée en Diette, eſt occupée de l'amelioration de ſa conſtitution; la Cour de Ruſſie pretend porter atteinte a ſa ſouveraínté & l'empécher de faire les changements, qu'Elles croit convenir à ſon Gouvernement interieur ſous pretexte de la Guarantie qu'Elle lui a fait accepter par la force en 1775. Garantie, qui a pour objet de ſoumetre à jamais Polonois ſous le joug de l'eſclavage & de les opprimer comme Feudataires et Vaſseaux de la Ruſſie, ſans leur laiſſer la moindre Ombre de la liberté.

Il eſt inoui et ſans exemple entre les Nations, que l'une d'Elles puiſſe en empecher une autre ſa Voiſine, de former librement telle deliberations, qu'Elle juge être convenables pour ameliorer ou changer ſon ſyſteme de Gouvernement. Et c'eſt la, la plus grande preuve, que le monde puiſſe avoir de l'ambition, que la Cour de Ruſſie a d'etendre par tout

10

cy. Dla tego gdyby kiedy odwołano się do potężnego wsparcia Porty dla oswobodzenia Polaków z ucisku, pod którym stękaią, na ten czas Jey Wysokość, którey Bóg nadał strassną moc dla zasłony słabych y wsparcia tych, którzy szukaią Jey przyiaźni, nie zaniecha dopełnić iak nayprędzey y nayszczerzey obowiązków Traktatów zachodzących między Rzecząpospolitą Polską y Wysoką Portą; y to wszystko czynic czego wyciąga chwała Jey Państwa, wsparcie słabych y Pomsta przeciw tym, którzy rozciągaią swą przemoc nad innemi.

Wysoka Porta komunikuie tę rezolucyą Ministrowi NN. tym końcem, aby iak nayprędzey o niey doniosł swemu Dworowi przyiaźnemu Porcie, y aby wszyscy wiedzieli, po co, gdy tego potrzeba wymagać będzie, Jey Woyska posiłkowe weydą do Polski.

Dan 23. Listopada R. 1788.

sa domination et sa preeminance. C'est pourquoi si jamais on venoit à reclamer la paissante assistance de la Porte, pour delivrer les Polonois de l'oppression, sous la quelle ils gemissent; alors sa Hautesse, a qui Dieu a donné des forces formidables pour proteger les foibles, et secourir ceux, qui recherchent son amitié, ne pourra se dispenser de remplir avec la plus promte exactitude et sincerité les obligations des Traités subsistans entre la République de Pologne, et la sublime Porte, et de faire tout ce qui exige la gloire de son Empire, appui des foibles et fléau de ceux, qui predominent sur les autres.

La sublime Porte fait part de cette resolution au Ministre NN. à fin, qu'il en informe promptement sa Cour amie de la Porte, et qu'il soit généralement connu, pour quel objet, quand les besoin l'exigera, ses Troupes auxiliaires entreront en Pologne.

D. 23. Novembre 1788.

69
ZBIOR
PISM
CZASOW
8.